JENS. en het succes van samenwerken in de jeugdhulp

Het kan anders in de basis jeugdhulp. Vanuit die overtuiging bundelde een aantal aanbieders van jeugdhulp in Zuid-Limburg drie jaar geleden hun krachten als JENS: Jong en Sterk. Het samenwerkingsverband - dat bestaat uit Koraal, Mondriaan, Radar, XONAR, Alcander en Kracht in Zorg - vindt dat hulp en ondersteuning voor jeugdigen beter kan en ook beter moet. Laagdrempeliger, met meer samenhang en betaalbaarder. Sinds 2019 voeren ze vanuit hun gezamenlijke overtuiging alle jeugdhulp in opdracht van de gemeenten Heerlen, Landgraaf en Voerendaal uit. Denk aan jeugd- en jongerenwerk, hulp- en preventieprogramma's, logeren, ambulante begeleiding en behandeling. JENS zoekt hierin nadrukkelijk de samenwerking op met (huis) artsen, scholen en verengingen.

De jeugdhulp die JENS biedt is gestoeld op een aantal belangrijke uitgangspunten. Zoals voorkomen dat jeugdigen en gezinnen belemmeringen ervaren tijdens het opgroeien en opvoeden. JENS onderzoekt hun hulpvraag en verbindt (specialistische) ondersteuning aan hun leefwereld. Op die manier wordt er gewerkt aan uiteenlopende doelen. Bijvoorbeeld zelfstandigheid behouden of vergroten. Of werken aan herstel, genezing en ontwikkeling. En ook het stabiliseren van bepaalde situaties of het hanteerbaar maken van zaken die een jeugdige of gezin in de weg staan zijn veelvoorkomende behandeldoelen.

Succesvolle stappen

Welke stappen zijn er gezet in de afgelopen drie jaar? Dat maken we graag inzichtelijk met een paar sprekende voorbeelden. Sinds 2019 heeft JENS hulp en ondersteuning bijvoorbeeld gekoppeld aan 18 peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en BSO's. Met als resultaat dat 152 jeugdigen niet naar de specialistisch zorg doorverwezen hoefden te worden. In startklassen binnen het reguliere basisonderwijs combineert JENS onderwijs en zorg. In het begin neemt zorg best nog een groot deel van de tijd in beslag, maar bij de meeste kinderen

slaat de balans op een gegeven moment om van zorg naar onderwijs. Hierdoor kunnen kinderen die anders niet zouden instromen binnen het onderwijs naar Groep 1. In het speciaal onderwijs worden onderwijszorgarrangementen ingezet. Zorgmedewerkers ondersteunen hierbij in de klas. Door vroegtijdige signalering en preventieve inzet worden kinderen minder vaak naar een intensief traject doorverwezen. Ook in het MBO worden hulpvragen eerder opgepakt, omdat daar nu een coach is die vroegtijdig hulp en ondersteuning kan bieden.

Hulpvragen vroegtijdig oppakken

Ook de samenwerking met huisartsenposten en jeugd- en jongerenwerk leveren mooie resultaten op. Hulpvragen worden in een vroeg stadium opgepakt, waardoor erger op langere termijn kan worden voorkomen. Daarnaast worden jeugdigen minder vaak doorverwezen naar trajecten die eigenlijk te zwaar zijn voor hun daadwerkelijke hulpvraag. Stuk voor stuk voorbeelden die helemaal in lijn liggen met het doel dat JENS zichzelf in 2019 stelde: Laagdrempelige, samenhangende en betaalbare jeugdhulp bieden.

In de praktijk

Op papier heeft JENS dus prachtige resultaten geboekt. Maar hoe ziet de invulling er uit in de praktijk. Begeleider Dennis Braam vertelt graag hoe hij in zijn werk staat en hoe hij de samenwerking met verschillende partijen ervaart.

→ Dennis Braam aan de slag bij SO De Pyler, één van de organisaties waar hij hulpverlening biedt.

Hulpvraag centraal

"In de preventieve en ambulante jeugdhulp die we bieden staat de hulpvraag van jeugdigen en hun gezin altijd centraal", zegt Dennis. "We werken niet met een vast aantal uren, maar kijken wat ze op een bepaald moment nodig hebben. Daardoor kunnen we doelgericht aansluiten op de daadwerkelijke hulpvraag. Samen met andere hulpverleners werk ik dagelijks aan een passend antwoord. Zo dicht mogelijk bij de thuissituatie. Onze insteek is 'Samen Anders Doen'. We werken als team, maar voor mij persoonlijk zijn er ook veel mogelijkheden om innovatief bezig te zijn en mezelf te ontwikkelen."

Bouwen aan vertrouwen

"Op dit moment werk ik hoofdzakelijk binnen SO De Pyler in Heerlen", vervolgt Dennis. "Hier begeleid ik kinderen in en buiten de klas op het gebied van onder andere sociaal emotionele ontwikkeling, zelfredzaamheid en sociale vaardigheden. Het doel is om ervoor te zorgen dat de leerlingen minder in hun hoofd zitten, er minder escalaties zijn en ze zich beter kunnen concentreren binnen de lessen. Het is voortdurend bouwen aan vertrouwen, waardoor ze eerder naar me toe komen als ze ergens tegenaan lopen. Door snel actie te ondernemen, kunnen we er dan samen voor zorgen dat escalaties minder groot zijn. Als ik ouders aan het einde van de dag een bericht kan sturen dat de dag van hun kind goed is verlopen, weet ik weer precies waarom ik dit werk doe!" ■